ꝙ multa ſunt q̄ mouere debent diſcipulū ad veritatis amorē ⁊ deteſtationem mendacij. Primo q꞉ mendaciū eſt vitiū diabolicū: inter alia enī vitia mendaciū appropriat̄ diabolo ſicut veritas deo. Joan. viij. ipſa veritas de diabolo loquens ait: Jlle homicida eſt ab initio ⁊ ī veritate nō ſtetit: cū loquit̄ mēdaciū ex ꝓprijs loquit̄ q꞉ mendax eſt ⁊ pater eius. Scd̄o q꞉ mendaciū eſt odioſuꝫ deo ꝗ veritas eſt. Prouer. vj. Proferentē mēdacia odit deꝰ: eccleſiaſti. xxv. Tres ſpecies odiuit aīa mea Pauperē ſuperbū: ⁊ diuitē mendaceꝫ: et ſenē fatuū. Tertio q꞉ mendaciū eſt ignominioſuꝫ vitiū. Eccl̄iaſti. xx. Opprobriuꝫ neq̄ꝫ in hoīe mēdaciū. glo. Jnter maxima vitia mendaciū enumerat̄. Quarto mendaciū eſt nociuū: aīam enī occidit: ſapiē. j Os qd̄ mentit̄ occidit aīam. glo. Mucro ne pctī mentientis. Quinto perducit ad dānationē. Pſal. Perdes oēs ꝗ loquunt̄ mendaciū. ¶ Circa ſcd̄m notandū ꝙ nō omne mendaciū eſt pctm̄ mortale ⁊ ꝑ cōſequens nō omne mendaciū dānationē meretur. Unde augu. in li. pſal. dicit: Duo ſunt genera mendacioꝝ: in quibus nō eſt magna culpa: cū aut iocamur aut cū proximo cōſolēdo mentit̄. ¶ Circa ſcd̄m videlicet quādo mendaciū eſt pctm̄ mortale eſt cōſiderandū: cū ſcō thoma ſcd̄a ſcd̄e q. cx. articu. iiij. ꝙ pctm̄ mortale eſt: quando repugnat charitati per quā aīa viuit deo cōiuncta. Poteſt aūt mendaciū ꝯtrariari charitati tripliciter vt ait idē doctor ſcūs ibidē. Uno modo ſ̄m ſe. Alio modo ſ̄m finē intentū. Tertiomodo ꝑ accidens Scd̄m ſe quidē ꝯtrariat̄ charitati ex ipſa falſa ſignificatiōe que quidē ſi ſit circa res diuinas ꝯtrariat̄ charitati dei cuiꝰ veritatem aliqs tali mēdacio occultare vel corrūpere nitit̄. Unde huiuſmodi mēdaciū nō ſolū opponit̄ virtuti veritatis ſed etiā virtuti fidei ⁊ religiōis: ⁊ ideo hoc mēdaciū eſt grauiſſimū ⁊ mortale. Si v̄o falſa ſignificatio ſit circa aliqd cuius cognitio ꝑtineat ad hoīs bonū: puta q̄ pertinēt ad ꝑfectionē ſciētie ⁊ informationē moruꝫ tale mēdaciū inquantū infert damnū falſe opinionis ꝓximo: ꝯtrariat̄ charitati quantū ad dilectionē ꝓximi: vnde eſt pctm̄ mortale. Si v̄o ſit falſa opinio ex mēdacio generata circa aliquid de quo nō referat vtrū ſic aliter cognoſcat̄: tunc ex tali mēdacio non damnificat̄ proximus ſicut ſi aliquis fallitur in aliquibꝰ particularibꝰ ꝯtingentibus ad ſe nō pertinentibus. Unde tale mendaciū ſ̄m ſe non eſt peccatū mortale. Ratiōe v̄o finis intēti quoddā mendaciū cōtrariat̄ charitati puta qd̄ dicit̄ ad iniuriā dei qd̄ ſꝑ eſt peccatū mortale vtpote religioni cōtrariū aut innocumentū ꝓximi quantū ad perſonā diuitias vel famaꝫ et hoc eſt etiā peccatū mortale cū nocere ꝓximo ſit peccatū mortale. Ex ſola aūt intentione peccati mortalis aliquis mortaliter peccat. Si v̄o finis intentus non ſit cōtrarius charitati: nec mendaciū ſ̄m hanc rationem erit peccatum mortale ſicut apparet in mendacio iocoſo in quo intendit̄ aliqua leuis delectatio: ⁊ in mendacio officioſo in quo intenditur vtilitas proximi Per accidens autē poteſt contrariari charitati ratione ſcandali vel cuiuſcunq̄ꝫ dāni conſequentis: et ſic erit etiam peccatū mortale dum ſcilicet aliquis non veretur propter ſcandalum publice mentiri.

Ad deteſtatione mēdacij multa faciūt.

Nō oē mēdaciū eſt mortale peccatum.

Deciſio quādo mendaciū ſit mortale et qñ cōtrariet̄ charitati.

¶ Tract. D. car. xxviij. de. xxix. et. xxx. inſtrumentis: vbi de māſuetudine ⁊ de decē rationibus propter quas inter religioſos maxime innocentia ſeruāda eſt.

Vjceſimumnonū inſtrumentū eſt (Malū pro malo non reddere) qd̄ ſumptuꝫ eſt ab apl̄o prime ad theſſa. v. Uidete ne quis malū ꝓ malo alicui reddat: ſed qd̄ bonū eſt ſectamini inuicē ⁊ in oēs. Et leui. xix. dicit̄ Nō queras vltionē nec memor eris iniurie ciuiū tuorum. Jn hoc loco virtus ꝑclariſſima māſuetudinis diſcipulo huius ſchole amāda monſtrat̄: que dicit̄ modeſtia animi ſiue tranq̄llitas que nulla incurrentiuꝫ rerū tribulatione agitat̄: vel māſuetudo eſt animi dulcedo quā nō vincit amaritudo. vñ glo. math. v dicit: Mitis eſt quē nō rancor vl̄ ira afficit: ſꝫ oīa eq̄nimiter ſuſtinet. Et criſo. ſup math. Manſuetus eſt qui cū ꝓuocatꝰ fuerit nec malū cogitat facere nec facit. Jteꝫ Augu. in ſermone dñi i mōte: Mites ſūt qui cedūt īprobitatibus ⁊ nō reſiſtūt malo: ſed vincūt in bono malum. Ubi notandū venit ꝙ ad huius virtutis amorē octo

Māſuetudo amanda ⁊ q̄ ſit māſuetudo.